

Nr. 1 og Navn: Udfordring: Løft af folkeskolen – Mangfoldige læringsmiljøer

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Drift	22.104	23.104	22.894	22.894
Finansiering				
I alt incl. befording	22.104	23.104	22.894	22.894

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Udgifterne til segregerede elever er stadig stigende. Med en forventning om gennemsnitligt 378 segregerede elever i 2026 og indsatser på samme niveau som i 2025, forventes et merforbrug på 19,3 mio. kr. i 2026 stigende til 20,3 mio. kr. i 2027 og 20,1 mio. kr. i 2028 og frem på baggrund af budgetforskelle jf. budgetforlig 2024 og 2025. Som følge af det stigende antal segregerede elever, er udgifterne til befording af disse også steget, med et forventet merforbrug på 2,76 mio. kr. i 2026 og frem. Udgifterne til befording af de segregerede elever indgår ikke i puljen til de mangfoldige læringsmiljøer.

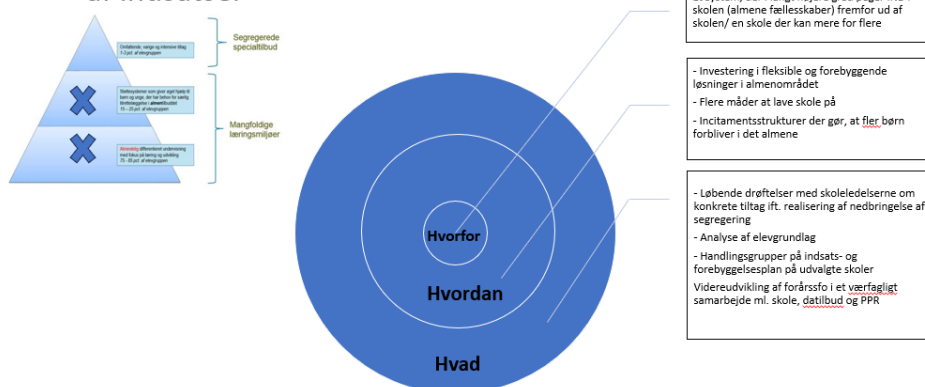
Sagsfremstilling:

Svendborg Kommune oplever en stigning i segregerede elever, hvilket udfordrer målet om en inkluderende folkeskole med mangfoldige læringsmiljøer, der kan mere for flere. En stigning i andelen af segregerede elever, viser sig også at øge andelen af elever, der skal transporteres til et specialpædagogisk skoletilbud og dermed øges udgifterne til befording.

PPR vurderer, at stigningen i antallet af segregerede elever skyldes: Flere diagnoser, flere tilflyttere, generel tendens nationalt, uklart alternativ i almen, klagesager, forældreforventninger. Dette foldes mere ud på augustmødet, hvor baggrunden for den stigende segregering fremlægges for BUU. Desuden beskrives, ligeledes på augustmødet, de fremadrettede handlemuligheder for at øge inklusionen i folkeskolen og reducere udgifterne.

Jfr. nedenstående model ligger indsatserne i det almene og i de mangfoldige læringsmiljøer, idet der altid vil være ml. 1-3 % der har brug for varige og indgribende specialpædagogiske indsatser (den øverste del af trekanten)

- Generel tilgang: fokus på resultater, løbende opfølgning og tilpasning af indsatser

På Børne- og Ungeudvalget den 04.09.2019 blev der besluttet en ny ressourcefordelingsmodel for specialområdet. Med den nye model blev det besluttet, at segregerede elever skulle betales fra en central pulje, mens man øgede tildelingen til skolerne til styrkelse af læringsmiljøer i almenområdet. Hvis der blev segregeret færre elever, ville skoleområdet kunne beholde pengene til f.eks. mangfoldige læringsmiljøer, omvendt hvis der blev segregeret flere elever, ville det betyde færre midler til almenområdet.

Det betyder også, at man kan forvente en mindre udgift i demografiberegningen, da det øgede antal segregerede elever, ikke indgår i demografiberegningen, der kun medtager elever i almenundervisning. Denne del ajourføres.

I 2021 blev der tildelt 4 mio. kr. ekstra til almenskolerne som følge af færre segregerede elever, samt 3,4 mio. kr. til boost af mangfoldige læringsmiljøer blev besluttet ved budgetforliget. Disse midler er sidenhen trukket fra skolernes budgetter igen til medfinansiering af det stigende antal segregerede elever, herefter svarer skolernes budgetter til den oprindelige tildeling.

Da der ikke er trukket yderligere midler fra skolernes tildeling til mangfoldige læringsmiljøer, er det stigende antal segregerede elever hidtil finansieret ved, at den centrale pulje er blevet forhøjet via udfordringstemaet til budget 2024-27 samt ved dækning af merforbruget ved regnskab 2023 og 2024.

Ved budget 2024 blev nedenstående forhøjelse af puljen vedtaget, faldende med 1 mio. kr. om året frem til 2027, grundet forventet effekt af forbyggende arbejde. Forhøjelsen af puljen gik alene til merudgifter til segregerede elever.

1.000 kr.	2024	2025	2026	2027
Drift	7.451	6.451	5.451	4.451

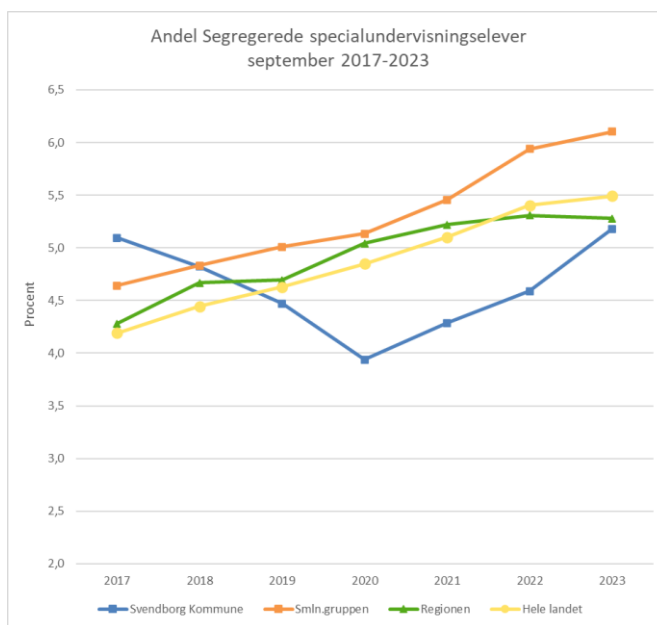
Den nuværende tildeling af midler til mangfoldige læringsmiljøer på skolerne er 36,6 mio. kr., svarende til tildelingen pr. 1/8 2020, samt 3,14 mio. kr. besluttet ved budgetforliget

for budget 2025, hvor også den centrale pulje blev tilført 0,5 mio. kr. stigende til 1,06 mio. kr. i 2028.

Den manglende finansiering af niveauet for 2024 samt fortsatte stigning i antallet af segregerede elever betyder, at der fortsat mangler midler i den centrale pulje. I 2024 var det gennemsnitlige antal segregerede elever på 343 elever, mens det forventes at være 373 elever i 2025. I december 2025 forventes 378 segregerede elever, hvilket ligger til baggrund for beregningen af de forventede udgifter i 2026.

Hvis merforbruget på mangfoldige læringsmiljøer på 19,3 mio. kr. stigende til 20,3 mio. kr. i årene frem, reguleres ift. den aktuelle tildeling til mangfoldige læringsmiljøer på skolerne på 36,6 mio.kr., vil det blive meget udfordrende for de enkelte skoler, og det vil med stor sandsynlighed forårsage en stigning i antallet af elever der segregeres til specialpædagogiske skoletilbud uden for almenområdet.

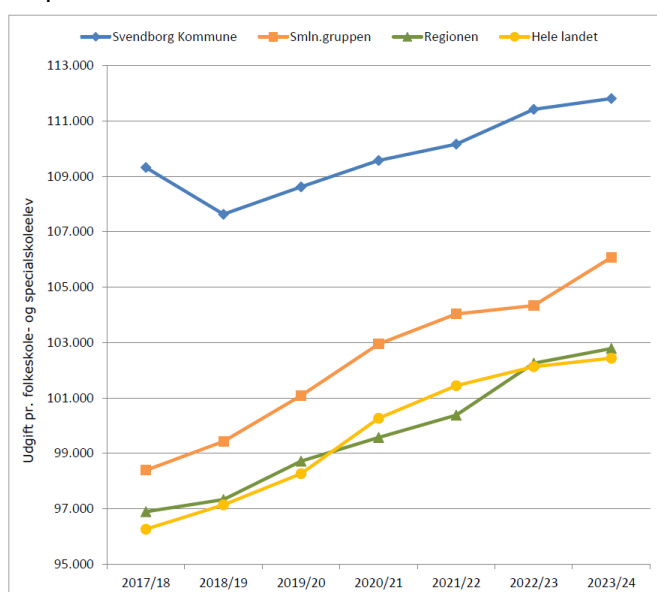
Udviklingen i segregeringsprocenten ses i nedenstående graf.

ECO-nøgletal

Segregeringsprocenten er beregnet som antal segregerede elever i forhold til antal elever undervist i Svendborg Kommune, hvilket udelader elever på efterskole og privatskole. Som det ses i grafen over andelen af segregerede specialundervisningselever, er kommunens segregeringsprocent i budgetopfølgning m.v. lavere, da antal segregerede elever beregnes i forhold til det samlede elevtal inkl. elever på efterskole og privatskole. Det markante fald i 2020 skyldtes, at der blev lukket specialtilbud, hvor en stor del af eleverne i forvejen gik ud.

Grafen herunder beskriver Svendborg Kommunes samlede udgifter til egne almene folkeskoler og specialskoler pr. samlede antal folkeskole- og specialskoleelever, dvs. **kommunens gennemsnitlige udgifter til undervisning og drift af skoler**, fordelt på hver elev i de respektive skoleformer.

ECO-nøgletal

Hvad er der sket siden sidste budgettema fra 2024:

På udvalgte skoler har man arbejdet med prøvehandlinger ifht. at styrke den specialpædagogiske kapacitet i almen skolen, så man på den enkelte skole bliver i stand til at imødekomme flere elevers særlige behov.

- Det er bl.a. gjort ved at styrke lærere og pædagogers kompetencer og adgang til sparring og samarbejde samt udvikle organiseringer "der virker" særligt i samarbejde med PPR – et konkret eksempel er "Forstærkede skoletilbud" samt projekt i samarbejde med PPR og socialstyrelsen: "Kvalitet i anbragte børns skolegang."
- Det er bl.a. gjort ved at være nysgerrige i visitationsprocessen på diagnosticering og mistrivsel – og ved at tilgå børns og unges særlige behov på en anden og bedre måde end gennem psykiatriske diagnoser via tæt dialog med forældre, skoler og PPR gennem målrettet indsats med "taskforce"/Handlingsgrupper med fokus på understøttelse af ledelse, økonomistyring, kompetenceudvikling i samarbejde med Skoleafdelingen og PPR samt udvikling af de pædagogiske læringsmiljøer.

Merudgifter på befordring – årsager hertil:

- Stigning i antallet af segregerede elever hvilket medfører flere kørsler af specialelever
- Øget gennemsnitlig udgift pr. enkeltelev primært grundet vurdering af større behov for solokørsler (grundet behov for at køre alene/reduceret skema, hvor skoledagen slutter tidligere)
- Enkeltelever med høj befordringsudgift til specialskoler i andre kommuner
- Befordringsudgift ift. Elever på Kernen er pr. august 2023 flyttet fra Familie, Børn og Unge til Skole og Uddannelse uden medfølgende finansiering.

Påvirkning på andre områder:

Et stigende antal segregeringer på folkeskoleområdet kan på sigt betyde flere elever på ungdomsuddannelser med behov for specialpædagogisk støtte.

Økonomi:

Udgifterne til særligt segregerede elever er stadig stigende. Med en forventning om 378 segregerede elever i 2026 og indsatser på samme niveau som i 2025, forventes et merforbrug på 19,3 mio. kr. i 2026. Merforbruget i 2027 stiger med 1 mio. kr., da der er 1 mio. kr. mindre i budget i puljen til mangfoldige læringsmiljøer jf. budgetforlig for budget 2024. I 2028 og frem er det forventede merforbrug på 20,1 mio. kr., da budgettet til puljen stiger med 210.000 kr. jf. budgetforlig for budget 2025.

Forstærkede skoletilbud:

En del af de udgifter der er udover betalingen af de segregerede elever, er udgifter til forstærket indskoling/mellemtrin/Udskoling. I 2026 forventes min. 12 elever i forstærkede skoletilbud. Disse er medtaget i beregningen.

Modellen virker således, at skolerne tildeles halvdelen af den udgift, der havde været ved at segregere eleven, hvorefter tildelingen til skolen falder med 10 pct. årligt. Den forventede udgift ved segregering af de 12 elever havde i 2026 været på 3,2 mio. kr., mens den forventede udgift til skolerne for de samme elever i forstærket indskoling/mellemtrin er på 1,6 mio. Kr.

For at kunne imødegå udfordringen med segregering foreslås finansiering i kraft af dækning af merudgiften til segregerede elever samt befordring: 2026: 22,1 mio. kr. 2027: 23,1 mio. kr., 2028 og frem: 22,9 mio. kr.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen